
**วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้าง
และผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร**

**An analysis of Kamphaeng Phet's Contemporary Visual Arts and the Preference towards
Kamphaeng Phet's Contemporary Visual Arts**

มัย ตะต๊ะ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทการวิจัยเชิงบรรยาย หรือการวิจัยเชิงพรรณนา และวิจัยเชิงสำรวจ โดยการสำรวจประชามติจากผู้สร้างและผู้ชม ซึ่งได้จากการจัดนิทรรศการ ภายใต้ชื่อ “วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ” ระหว่างวันที่ 2 – 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยมีแบบรูปธรรมเป็นผลงานที่มีตัวตน สามารถมองเห็นแล้วรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นรูปทรงธรรมชาติตรงกับการถ่ายทอดทฤษฎีเหมือนจริง แบบกึ่งนามธรรมเป็นผลงานที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน เมื่อมองเห็นแล้วพอจะเข้าใจว่าเป็นรูปทรงธรรมชาติที่ตัดทอนและเสริมแต่งตรงกับการถ่ายทอดทฤษฎีทางปัญญา และแบบนามธรรมเป็นผลงานที่ไม่มีตัวตน เมื่อมองเห็นแล้วจะไม่สามารถเข้าใจว่าเป็นรูปทรงอิสระหรือรูปทรงเรขาคณิตซึ่งตรงกับการถ่ายทอดทฤษฎีการรับรู้

รูปแบบผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ แบบรูปธรรม แบบกึ่งนามธรรม และแบบนามธรรม ในด้านคุณค่าความงาม คุณค่าเรื่องราวผู้ชมในจังหวัดกำแพงเพชรยังขาดความสนใจ ขาดความรู้ความเข้าใจค่อนข้างมาก ด้านทัศนคติของผู้สร้างผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยเฉพาะศิลปินในกลุ่มอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จะมีความนิยมแบบรูปธรรม กึ่งนามธรรม และนามธรรมตามลำดับ และด้านเจตคติของผู้ชมผลงานรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย โดยเฉพาะในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผลปรากฏว่ามีความชอบแบบรูปธรรมกึ่งนามธรรม นามธรรมตามลำดับ แต่ก็อยู่ในระดับความชอบมากเหมือนกัน อันนี้อาจเนื่องมาจากการเขียนอธิบายภาพแต่ละภาพอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้ชมมีความรู้ความเข้าใจในผลงานมากยิ่งขึ้น

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Abstract

This descriptive study was a survey of viewers and artists' consensus of opinion on Kamphaeng Phet's Contemporary Visual Arts. The survey was conducted during an art exhibition entitled "An analysis of Kamphaeng Phet's Contemporary Visual Arts and the Preference towards Kamphaeng Phet's Contemporary Visual Arts" which was organized on July 2 – 3, 2010 at the main auditorium of Kamphaeng Phet Rajabhat University. Works of Contemporary Visual Arts displayed at the exhibition consisted of concrete, semi abstract and abstract works.

The viewers and artists were asked to express their opinions through a questionnaire which focused on specific aspects including the aesthetics value and the content value regarding. The analysis revealed that local people of Kamphaeng Phet still had low interest and understanding in the works of realistic which is the form of work that the viewers know without any interpretation what work they are viewing, semi abstract which is the form of work that the viewers need to use their experience of the world to know what the work is and abstract which the viewers need to use their own imagination to interpret the work. Regarding the attitude of the artists towards the creation of contemporary visual arts, it was found that realistic works were the most popular form, followed by semi abstract and abstract respectively. According to the viewers' preference, works in form of realistic was the most popular followed by semi abstract and abstract works respectively. However, the preference of the three forms of works was found at a high level which may result from the preciseness of explanation of each picture.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทุกวันนี้ผลงานศิลปะทัศนศิลป์ได้วิวัฒนาการมากขึ้น ตั้งแต่อดีตสกลช่วงไทยได้รังสรรค์ผลงานออกมาตามรูปแบบคติความเชื่อทางศาสนาเป็นสำคัญ ต่อมาการสร้างผลงานได้คลี่คลายไปสู่ภาวะที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในช่วงรัชกาลที่ 4 เรื่อยมาจนถึงรัชกาลที่ 9 ผลงานทัศนศิลป์ได้รับอิทธิพลจากชาติตะวันตก รูปแบบงานทัศนศิลป์ได้ปรับเปลี่ยนจากการสนองความเชื่อและศาสนามาเป็นสนองตอบทางสังคมในด้านชีวิตประจำวัน จากการที่รูปแบบทัศนศิลป์ไทยเปลี่ยนไปอาจเนื่องมาจากประเทศไทยได้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ มีวิทยาการก้าวหน้าไปมาก มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีสถานศึกษาด้านศิลปะหลายแห่งทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัด ประกอบกับศิลปินเดินทางไปดูงานศิลปะหรือจบการศึกษาจากสถาบันด้านศิลปะในต่างประเทศหลายท่าน และมีนักศึกษาด้านศิลปะภายในประเทศที่กำลังศึกษาอยู่และจบการศึกษาอีกเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มีการสร้างสรรค์ผลงานด้านทัศนศิลป์มากขึ้นตามลำดับ ผลงานศิลปะทัศนศิลป์ได้มีการพัฒนาตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นด้านรูปแบบ เนื้อหาเรื่องราว ความงาม วัสดุอุปกรณ์ เทคนิควิธีต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ นับว่าเป็นสิ่งช่วยให้เกิดนวัตกรรมใหม่แห่งวงการศิลปะ ปัญหาที่พบเห็นอยู่เสมอจากประชาชนทั่วไป คือ การชมศิลปะร่วมสมัยไม่เข้าใจ หรือไม่รับรู้ได้ง่าย ๆ หรือไม่สามารถเข้าถึงอย่างถ่องแท้หรืออย่างลึกซึ้ง

ในปัจจุบันนี้ ศิลปะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมากไม่ว่าจะทำอะไร ที่ไหน เวลาใดก็มักจะไปเกี่ยวข้องกับศิลปะอยู่เสมอ มนุษย์เรานั้นมีความต้องการขั้นพื้นฐานสำคัญ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค แต่ความต้องการทางด้านจิตใจและอารมณ์ ก็มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเหมือนกัน เมื่อมนุษย์เกิดความเครียด หรือไม่สบายใจก็จะต้องหาวิธีผ่อนคลายเพื่อให้เกิดความสุข ศิลปะจึงถูกสร้างขึ้นเพื่อผ่อนคลายอารมณ์เหล่านั้น ไม่ว่าศิลปะจะเป็นรูปแบบใดย่อมมีคุณค่าในตัวของมันเอง ทั้งนี้เพราะมนุษย์ได้บรรจงสร้างสรรค์ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการเพื่อให้ผลงานดีที่สุด เมื่อผู้ชมเห็นแล้วเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปด้วย จะก่อให้เกิดคุณค่าทางด้านจิตใจตามมา นอกจากนี้ยังให้คุณค่าทางด้านประโยชน์ใช้สอย เช่น การพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน การตกแต่งอาคารที่พักอาศัย และการออกแบบสิ่งพิมพ์ เป็นต้น ในวันหนึ่ง ๆ มนุษย์เราดำรงชีวิตอยู่ได้ก็ต้องการความสุขกันทุกคน ไม่มีใครปฏิเสธความสุขที่จะได้รับในแต่ละวัน และมนุษย์ต้องการความสุขที่จะได้รับเพียง 2 ทางใหญ่ ๆ เท่านั้น คือ ความสุขทางด้านจิตใจ อารมณ์ ซึ่งเป็นความสุขภายในร่างกายของมนุษย์ อีกทางหนึ่งคือ ความสุขทางด้านร่างกาย ซึ่งเป็นความสุขภายนอกร่างกาย ด้วยเหตุนี้ จึงมีผู้ให้นิยามความหมายของคำว่า “ศิลปะ” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Art ไว้มากมายหลากหลายความหมายด้วยกัน ฉะนั้น ความหมายของคำว่า ศิลปะ จึงไม่มีความหมายที่แน่นอนและถูกต้องรัดกุมนัก เพราะศิลปะเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการในชีวิต สังคมและ

สิ่งแวดล้อม ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา สังคมและชีวิตในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ จึงเป็นตัวการสำคัญ ในการกำหนดคำจำกัดความของ ศิลปะ ด้วยเหตุนี้ คำนิยามทุกคำที่มีอยู่ถูกต้องในแต่ละสถานการณ์สามารถ นำไปใช้ได้ ส่วนคำนิยามของศิลปะที่ตายตัวแน่นอนใช้ได้เสมอในทุกกาลเวลาและสถานที่ย่อมไม่มี ดังคำกล่าวของ ชาลนุรงค์ พรุ่งโรจน์ (2548, 2) ได้กล่าวคำว่า ศิลปะ เป็นคำที่มีนิยามความหมายอย่างกว้างขวาง และน่าสนใจมากมาย แต่ถึงกระนั้นก็ยังหาข้อสรุปเป็นคำจำกัดความแน่นอนตายตัวไม่ได้ เนื่องจากศิลปะ เป็นผลงานสร้างสรรค์ที่ศิลปินพยายามใช้แนวความคิดและรูปแบบที่แปลกแตกต่างไปจากเดิมตลอดเวลา

ศิลปะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น ศิลปะไม่ใช่ธรรมชาติและธรรมชาติไม่ใช่ศิลปะ ศิลปะมี ประโยชน์ต่อมนุษย์มากกว่าให้โทษ ศิลปะทำให้เกิดสุนทรียภาพด้านความประทับใจและสะท้อนใจ ศิลปะ สามารถบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นหรือของชาติ ศิลปะเป็นการแสดงออกซึ่งฝีมืออันยอดเยี่ยมของมนุษย์ ศิลปะเกิดขึ้นจากฝีมือมนุษย์ที่รังสรรค์ให้จิตรพิสดาร ศิลปะเป็นสื่อความหมายชนิดหนึ่งหรือภาษาที่ใช้ ติดต่อกันอีกรูปแบบหนึ่ง ศิลปะเป็นผลแห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกในรูปลักษณะต่าง ๆ ให้ปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ แบ่งออกได้ 2 สาขา ได้แก่

1. สาขาจิตรศิลป์ (Fine Arts) เป็นศิลปะที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองมนุษย์ทางด้านจิตใจและ อารมณ์เป็นสำคัญ คำนึงถึงคุณค่าของผลงานเป็นหลัก เช่น คุณค่าทางความงาม ความประณีต คุณค่าทางความ เชื่อและศาสนา และคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ เป็นต้น แบ่งออกได้เป็น 6 แขนง ได้แก่ แขนง จิตรกรรม (Painting) แขนงประติมากรรม (Sculpture) แขนงสถาปัตยกรรม (Architecture) แขนงดุริยางคศิลป์ (Music) แขนงนาฏศิลป์ (Drama) แขนงวรรณกรรม (Literature)

2. สาขาศิลปะประยุกต์หรือประยุกต์ศิลป์ (Applied Arts) เป็นการนำรูปแบบกระบวนการของ สาขาจิตรศิลป์มาประยุกต์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อให้เกิดเป้าประสงค์ใหม่ในการตอบสนองมนุษย์ทางด้านร่างกาย เป็นสำคัญ คำนึงถึงการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการใช้สอย เช่น ออกแบบตกแต่งอาคาร เครื่องประดับ เครื่องมือเครื่องใช้ สื่อความหมายในการโฆษณา ฯลฯ ผลงานที่สร้างขึ้นจึงจำเป็นต้องเน้นประโยชน์ใช้สอยที่ มนุษย์จะได้รับเป็นสำคัญ ส่วนความงามนั้นย่อมมีในผลงานบ้างเป็นธรรมดา แบ่งออกเป็น 5 ชนิด ได้แก่ ชนิด พาณิชยศิลป์ (Commercial Arts) ชนิดมณฑานศิลป์ (Decorative Arts) ชนิดอุตสาหกรรมศิลป์ (Industrial Art) ชนิดหัตถกรรมศิลป์ (Crafts Arts) ชนิดประณีตและหัตถศิลป์ (High Crafts Arts)

สำหรับศิลปะทัศนศิลป์ในประเทศไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 9 ได้เปลี่ยนแปลงตาม อิทธิพลตะวันตกตามความเชื่อของลัทธิทัศนศิลป์ตะวันตก มีเทคนิค วิธีการ เนื้อหา เปลี่ยนไปหลากหลาย รูปแบบ ตามแนวความคิดของศิลปินผู้สร้างผลงานเป็นสำคัญ ไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้ชมว่าจะคิดอย่างไร

ศิลปินมีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์มากขึ้นในทุก ๆ ด้าน จึงเกิดรูปแบบทัศนศิลป์ไทยทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ พอจัดแบ่งออกได้ 2 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบทัศนศิลป์ไทยประเพณี (ประจำชาติ) สร้างสรรค์สืบต่อกันมาไม่ขาดตอนมีลักษณะรูปแบบพิเศษบ่งบอกเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นแบบอุดมคติไทย มีความประณีตสวยงาม แสดงความรู้สึกลึกในด้านจิตใจของความเป็นไทย ที่มีความอ่อนโยนละมุนละไมสร้างสรรค์สืบต่อกันมาตั้งแต่อดีต เนื้อเรื่องส่วนมากเกี่ยวกับศาสนา พุทธประวัติ และขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป มี 2 แบบ ได้แก่ แบบไทยเดิม (Constant Thai) และแบบไทยประยุกต์ (Applied Thai)
2. รูปแบบทัศนศิลป์ไทยร่วมสมัย (สากล) สร้างสรรค์ในยุคของความเจริญก้าวหน้าที่สืบเนื่องมาทุกยุคทุกสมัย ลักษณะรูปแบบตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน อนาคตด้วยวิวัฒนาการความเจริญของโลกในด้านต่าง ๆ ไม่มีเอกลักษณ์แน่นอน แต่สามารถสื่อความหมายให้ความเข้าใจกันทั่วไป ทุกชาติเข้าใจเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน พยายาม ๆ เพื่อให้เข้าใจได้ดี ก็คือ เป็นการผสมผสานรูปแบบในแต่ละยุคสมัย หรือ แต่ละภูมิภาค หรือแต่ละประเทศ อีกนัยหนึ่งเป็นการลอกเลียนรูปแบบมาผสมกับแนวความคิดตนหรือรูปแบบตน ให้เกิดเป็นรูปแบบใหม่นั้นเอง แบ่งออกได้เป็น 3 แบบ ได้แก่ แบบรูปธรรม (Realistic) แบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) และแบบนามธรรม (Abstract)

จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ทางภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย โดยทางทิศเหนือและทิศใต้ของจังหวัดเป็นที่ราบ ทางทิศตะวันตกเป็นภูเขาสลับซับซ้อนและเป็นต้นน้ำของลำธารต่าง ๆ เช่น คลองสวนหมาก คลองวังเจ้า คลองขลุง และคลองเขียง ซึ่งจะไหลลงสู่แม่น้ำปิง ที่เป็นแม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านตอนกลางของจังหวัดตั้งแต่เหนือสุดจรดใต้สุด และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 358 กิโลเมตร มีประชากรจำนวน 628,739 คน จำนวนหลังคาเรือน 190,045 หลัง มีเนื้อที่ประมาณ 8,607.50 ตารางกิโลเมตร จังหวัดกำแพงเพชรยังเป็นเมืองเก่าแก่มียาวไม่น้อยกว่า 700 ปี มีฐานะเป็นเมืองลูกหลวงและเป็นเมืองหน้าด่านของอาณาจักรสุโขทัย ก่อนหน้านั้นเคยเป็นที่ตั้งของเมืองใหญ่ 2 เมือง คือ " ชากังราว " และ " นครชุม " เมืองชากังราวตั้งอยู่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำปิง และเมืองนครชุมตั้งอยู่ทางฝั่งขวาของแม่น้ำปิง จังหวัดกำแพงเพชรอุดมด้วยธรรมชาติป่าไม้และน้ำตกอันงดงาม และเป็นเมืองแห่งประวัติศาสตร์วัฒนธรรม โดยมีอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลก เมื่อปี 2534 และยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ยังคงสมบูรณ์ ทั้งป่าไม้นก สัตว์ต่าง ๆ อาทิ อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ อุทยานแห่งชาติคลองลาน และอุทยาน

แห่งชาติคลองวังเจ้า ให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชมความงามอีกด้วย โดยจังหวัดกำแพงเพชรแบ่งการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 78 ตำบล 823 หมู่บ้าน¹

จากที่จังหวัดกำแพงเพชรได้แบ่งการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ ทำให้เกิดการสร้างงานศิลปะทัศนศิลป์มากพอสมควร อีกทั้งประชาชนทั่วไปนิยมชมชอบงานศิลปะทั้งสาขาจิตรศิลป์และศิลปะประยุกต์จำนวนมากมิใช่น้อย จะเห็นได้จากหัตถกรรมจากฝีมือชาวบ้านเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น หัตถกรรมหินอ่อน จักสาน ทอผ้า เบญจรงค์ เรือใบจำลอง เครื่องเงิน ฯลฯ สำหรับผลงานด้านทัศนศิลป์ร่วมสมัยภายในจังหวัดกำแพงเพชนิยมสร้างสรรค์อยู่ทั่วไปเช่นกัน อาจเนื่องมาจากผู้ชมผลงานมีความต้องการมากขึ้นตามความเจริญของจังหวัด มีสถานประกอบการด้านธุรกิจรับจ้างสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยหลายแห่ง ประกอบกับในจังหวัดกำแพงเพชรมีศิลปินอิสระ และสถาบันการศึกษาที่ผลิตนักศึกษาด้านศิลปะโดยตรง นั่นก็คือมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ปัจจุบันได้เปิดสอนหลักสูตรสาขาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ และหลักสูตรศิลปกรรม ซึ่งแต่เดิมได้เปิดสอนหลักสูตรศิลปศึกษาด้วย จึงผลิตบัณฑิตจบออกไปเป็นพ่อพิมพ์และแม่พิมพ์ของชาติมากมาย ดังนั้น อาชีพครู - อาจารย์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในจังหวัดด้วยเช่นกัน โดยอาจารย์ที่สอนสาขาศิลปะในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ได้รวมกลุ่มกันสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ จนมีการจัดแสดงนิทรรศการศิลปกรรมขึ้นในพื้นที่ของจังหวัดหลายครั้ง ซึ่งโปรแกรมวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรเป็นผู้ดำเนินโครงการเสมอ ๆ ทั้งในและนอกสถาบัน หากเป็นการจัดแสดงภายนอกมหาวิทยาลัยจะจัดในลักษณะนิทรรศการศิลปะสัญจรเพื่อการแนะนำ ด้วยเหตุนี้ ศิลปินอิสระ ผู้ประกอบการด้านศิลปะ นักศึกษา และอาจารย์ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เป็นบริบทหนึ่งที่ทำให้เกิดผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยขึ้นในจังหวัดกำแพงเพชร และผลงานที่สร้างสรรค์อาจเป็นแนวสมัยใหม่ที่ผู้ชมไม่อาจเข้าใจในรูปแบบนั้น ๆ ได้ถ่องแท้และลึกซึ้ง

จากสิ่งที่กล่าวมา พอสรุปเหตุผลของสภาพปัญหาของทัศนศิลป์ร่วมสมัยในจังหวัดกำแพงเพชร คือ

1. ผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในจังหวัดกำแพงเพชร ในปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดวิจัยจำแนกหรือจัดหมวดหมู่หรือจัดให้เป็นรูปแบบใด เวลาจัดแสดงนิทรรศการในแต่ละครั้งจะมีประชาชนถามหรือให้ข้อสังเกตหรือมีปัญหาต่อทัศนศิลป์ร่วมสมัยอยู่เสมอ ๆ

2. ผู้สร้างผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในจังหวัดกำแพงเพชร นิยมสร้างผลงานแขนงจิตรกรรมและประติมากรรมแบบใด เช่น รูปธรรม กิ่งนามธรรม นามธรรม

¹ วิกิมีเดีย สารานุกรมเสรี. (2552, กันยายน). จังหวัดกำแพงเพชร. จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>

3. ผู้ชมผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร นิยมชมชอบผลงาน
แขนงจิตรกรรมและประติมากรรมแบบใด เช่น รูปธรรม กิ่งนามธรรม นามธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและ
ผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ได้กำหนดประเด็นการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ แบบรูปธรรม
แบบกึ่งนามธรรม แบบนามธรรม และในด้านคุณค่าความงาม คุณค่าเรื่องราว
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้สร้างผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยเฉพาะศิลปินใน
กลุ่มอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ว่านิยมสร้างแบบใด
3. เพื่อศึกษาเจตคติของผู้ชมผลงานรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย โดยเฉพาะในอำเภอเมือง จังหวัด
กำแพงเพชร ว่านิยมชมชอบแบบใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การวิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและ
ผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร มีความสำคัญ คือ

1. เพื่อได้ทราบถึงรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยโดยทั่วไปของจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อให้รับรู้ทัศนคติของผู้สร้าง และเจตคติของผู้ชม เกี่ยวกับผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยใน
จังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศิลปะในจังหวัดกำแพงเพชร ที่เกิดจากการวิเคราะห์ และศึกษา
กันคว่าครั้งนี้
4. เพื่อศึกษาสภาพของงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรในปัจจุบัน
5. เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการในการศึกษาแยกแยะ
รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัด
กำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัด
กำแพงเพชร ไว้ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัย** การศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร แขนงจิตรกรรม 99 ชิ้น และแขนงประติมากรรม 12 ชิ้น รวมทั้งสิ้น 111 ชิ้น โดยวิเคราะห์จากผลงานในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ของศิลปิน 5 กลุ่ม ได้แก่

1.1 กลุ่มศิลปินอิสระหรือศิลปินอาชีพประกอบการร้านค้า ผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจำนวน 14 ชิ้น

1.2 กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่า ที่ศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษา โปรแกรมวิชาศิลปกรรม โปรแกรมวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งเป็น นักศึกษาด้านศิลปะโดยตรง จำนวน 80 ชิ้น

1.3 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ชิ้น

1.4 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 3 ชิ้น

1.5 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 11 ชิ้น

2. **ขอบเขตด้านข้อมูลจากเกณฑ์ที่สร้างขึ้น** การศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบเกณฑ์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยได้ข้อมูลจากศิลปินผู้ชำนาญด้านนี้ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร 3 กลุ่ม ได้แก่

2.1 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

2.2 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

2.3 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ไว้ดังนี้

3.1 ประวัติโดยย่อจังหวัดกำแพงเพชร

3.2 ขอบข่ายของศิลปะ

3.3 ขอบเขตทัศนศิลป์

3.4 ทัศนศิลป์ในประเทศไทย

3.5 ทัศนศิลป์ร่วมสมัย

3.6 ทฤษฎีการถ่ายทอดทางทัศนศิลป์

3.7 แนวคิดที่เกี่ยวกับรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย

3.8 แนวคิดที่เกี่ยวกับคุณค่าของงานทัศนศิลป์ไทย

4. ขอบเขตด้านการวิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวัดความเที่ยงตรงในข้อมูลรูปแบบ ไว้ดังนี้

- 4.1 ทฤษฎีเหมือนจริง
- 4.2 ทฤษฎีทางปัญญา
- 4.3 ทฤษฎีการรับรู้
- 4.4 แบบรูปธรรม
- 4.5 แบบกึ่งนามธรรม
- 4.6 แบบนามธรรม
- 4.7 คุณค่าทางความงาม
- 4.8 คุณค่าทางเรื่องราว

5. ขอบเขตด้านการศึกษาทัศนคติของผู้สร้าง และเจตคติของผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวัดความเที่ยงตรงในข้อมูลความนิยมของผู้สร้างและผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ไว้ดังนี้

- 5.1 แบบรูปธรรม
- 5.2 แบบกึ่งนามธรรม
- 5.3 แบบนามธรรม

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประเภทการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) หรือการวิจัยเชิงพรรณนา และวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research หรือ Exploratory Studies) โดยการสำรวจประชามติ (Public Opinion Survey) ที่มุ่งศึกษาค้นคว้าในเชิงลึกในรูปแบบเกี่ยวกับทัศนศิลป์ร่วมสมัยที่เกิดขึ้นในจังหวัดกำแพงเพชร และศึกษาความนิยมของผู้สร้างและผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

2. ผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยที่ศึกษาครั้งนี้ จะใช้เฉพาะผลงานที่สร้างขึ้นในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชรเท่านั้น และเป็นผลงานของศิลปิน 5 กลุ่ม ดังที่กล่าวไว้ในขอบเขตด้านผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัย

3. ผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรที่ศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมเฉพาะแขนงจิตรกรรม และแขนงประติมากรรมเท่านั้น ทั้งนี้ไม่ครอบคลุมถึงแขนงสถาปัตยกรรมหรือศิลปะแขนงอื่น ๆ

4. ผลงานแขนงจิตรกรรมที่นำมาศึกษาครั้งนี้ เฉพาะจิตรกรรมลักษณะการระบายสี เท่านั้น ไม่รวมถึงลักษณะการวาดเส้น การพิมพ์ภาพหรือลักษณะอื่น ๆ

5. ในการศึกษาความนิยมของผู้สร้างต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร
วิธีดำเนินการศึกษาโดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งได้จาก
แบบสอบถามศิลปิน 5 กลุ่ม ดังกล่าว

6. ในการศึกษาความนิยมของผู้ชม จะเก็บข้อมูลจากผู้ชมภายในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
กำแพงเพชรเท่านั้น โดยเฉพาะผลงานที่ทำการวิเคราะห์และสรุปผลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะนำไปจัดแสดง
นิทรรศการ ภายใต้ชื่อ “ วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้าง
และผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ” โดยการคัดเลือกผลงาน จัดแยกรูปแบบ
ทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแบบรูปธรรม กลุ่มแบบกึ่งนามธรรม กลุ่ม
แบบนามธรรม เพื่อเป็นการเข้าใจของผู้ชมในการพิจารณาผลงาน และสะดวกต่อการวัดเครื่องมือในความ
เที่ยงตรง

7. การวิจัยครั้งนี้อาศัยวิธีการศึกษาในรูปของการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถวัด
ออกมาเป็นตัวเลขได้โดยตรง เป็นข้อมูลที่ได้ออกแบบเกณฑ์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดย
ได้ข้อมูลจากบุคคลหรือศิลปินในจังหวัดกำแพงเพชร 3 กลุ่ม ดังที่กล่าวไว้ในขอบเขตด้านข้อมูลจากเกณฑ์ที่
สร้างขึ้น

8. เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม และการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรียงลำดับตามเกณฑ์การวิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์
ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อการจัดหมวดหมู่ตามหลักการวิเคราะห์ อีกทั้งศึกษาทัศนคติของผู้สร้างและ
เจตคติของผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การดำเนินการวิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร
คือ

1.1 ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
จำนวน 3 ราย

1.2 ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
จำนวน 3 ราย

1.3 ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 3 ราย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ศึกษาทัศนคติของผู้สร้างหรือความนิยมของผู้สร้างต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จากผู้สร้าง 5 กลุ่ม จำนวน 59 ราย ได้แก่

2.1 กลุ่มศิลปินอิสระหรือศิลปินอาชีพประกอบการร้านค้า จำนวน 7 ราย

2.2 กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่า ที่ศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปกรรม โปรแกรมวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 26 ราย

2.3 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 9 ราย

2.4 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 12 ราย

2.5 กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 5 ราย

3. ประชากรที่ใช้ในศึกษาเจตคติของผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร จากศิลปิน 5 กลุ่ม เป็นผลงานจิตรกรรม 99 ชิ้น ประติมากรรม 12 ชิ้น รวมจำนวนทั้งสิ้น 111 ชิ้น

4. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ศึกษาเจตคติของผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จากผู้เข้าชมนิทรรศการ จำนวน 426 ราย

เครื่องมือที่ใช้และขั้นตอนการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้และขั้นตอนการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยสร้างและดำเนินการตามขั้นตอน คือ

ส่วนที่ 1 สร้างเกณฑ์วิเคราะห์หรือศึกษารูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ แบบรูปธรรม แบบกึ่งนามธรรม แบบนามธรรม และในด้านคุณค่าความงาม คุณค่าเรื่องราว โดยได้กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากอาจารย์เชี่ยวชาญการสอนสาขาศิลปะ 3 กลุ่ม ๆ ละ 3 ท่าน ได้แก่ กลุ่มระดับประถมศึกษา กลุ่มระดับมัธยมศึกษา กลุ่มระดับอุดมศึกษา

ส่วนที่ 2 สร้างแบบสอบถามศึกษาทัศนคติของผู้สร้างผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร ว่านิยมสร้างรูปแบบใด โดยได้กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากศิลปิน 5 กลุ่ม จำนวน 59 ราย ดังกล่าว

ส่วนที่ 3 สร้างแบบสอบถามศึกษาเจตคติของผู้ชมผลงานรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย โดยเฉพาะในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ว่านิยมชมชอบแบบใด โดยได้จากประชากรที่เป็นผลงานทัศนศิลป์จำนวน 111 ชิ้น ได้แก่ แบบรูปธรรม 37 ชิ้น แบบกึ่งนามธรรม 37 ชิ้น แบบนามธรรม 37 ชิ้น และจัดนิทรรศการให้กลุ่มตัวอย่างที่เข้าชมตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงว่าชอบแบบใด จำนวน 426 ราย

สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ตามจุดประสงค์ 3 ประเด็นของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ แบบรูปธรรม แบบกึ่งนามธรรม แบบนามธรรม และในด้านคุณค่าความงาม คุณค่าเรื่องราว

เมื่อได้เกณฑ์ที่เที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นำผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร แขนงจิตรกรรมและประติมากรรม จำนวน 150 ชิ้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร ให้เหลือ 111 ชิ้น ได้แก่ แขนงจิตรกรรม 99 ชิ้น และแขนงประติมากรรม 12 ชิ้น โดยแบ่งผลงานทั้งหมดเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ แบบรูปธรรม แบบกึ่งนามธรรม แบบนามธรรม ดังนี้

1.1 แบบรูปธรรม มีจิตรกรรม 33 ชิ้น ประติมากรรม 4 ชิ้น รวมทั้งหมด 37 ชิ้น เป็นผลงานของกลุ่มศิลปินอิสระหรือศิลปินอาชีพประกอบการร้านค้า 12 ชิ้น กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่า ที่ศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปกรรม โปรแกรมวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 14 ชิ้น กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา 2 ชิ้น กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 2 ชิ้น กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 7 ชิ้น

1.2 แบบกึ่งนามธรรม มีจิตรกรรม 33 ชิ้น ประติมากรรม 4 ชิ้น รวมทั้งหมด 37 ชิ้น เป็นผลงานของกลุ่มศิลปินอิสระหรือศิลปินอาชีพประกอบการร้านค้า 1 ชิ้น กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่า ที่ศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปกรรม โปรแกรมวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 32 ชิ้น กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับประถมศึกษา 1 ชิ้น กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 ชิ้น กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 1 ชิ้น

1.3 แบบนามธรรม มีจิตรกรรม 33 ชิ้น ประติมากรรม 4 ชิ้น รวมทั้งหมด 37 ชิ้น เป็นผลงานของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่า ที่ศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปกรรม โปรแกรมวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 33 ชิ้น กลุ่มอาจารย์ศิลปะ

สอนสาขาวิชาศิลปะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 ชั้น กลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะในมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 3 ชั้น

2. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้สร้างผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยเฉพาะศิลปินในกลุ่มอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ว่านิยมสร้างรูปแบบใด

ได้ข้อมูลของศิลปินทั้ง 5 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 59 ชุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 67.8 เพศหญิงร้อยละ 32.2 โดยแบ่งเป็นกลุ่มตามลำดับได้ ดังนี้

(1) นักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่าด้านศิลปะ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ร้อยละ 44.1

(2) อาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 20.3

(3) อาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะโรงเรียนระดับประถมศึกษา ร้อยละ 15.3

(4) ศิลปินอิสระหรือศิลปินอาชีพประกอบร้านค้า ร้อยละ 11.9

(5) อาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ร้อยละ 8.4

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของศิลปินทั้ง 5 กลุ่ม มีผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการชอบสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยแต่ละแบบ ดังนี้

2.1 ศิลปินกลุ่มศิลปินอิสระหรือศิลปินอาชีพประกอบร้านค้า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการชอบสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยแต่ละแบบตามลำดับ ดังนี้

(1) แบบรูปธรรม ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.728431 , ระดับความชอบมากที่สุด)

(2) แบบกึ่งนามธรรม ($\bar{X} = 4$, S.D. = 0 , ระดับความชอบมาก)

(3) แบบนามธรรม ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.451754 , ระดับความชอบปานกลาง)

2.2 ศิลปินกลุ่มนักศึกษา ปัจจุบันหรือศิษย์เก่าด้านศิลปะ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการชอบสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยแต่ละแบบตามลำดับ ดังนี้

(1) แบบรูปธรรม ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.649306 , ระดับความชอบมาก)

(2) แบบกึ่งนามธรรม ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.75858 , ระดับความชอบมาก)

(3) แบบนามธรรม ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.750739 , ระดับความชอบมาก)

2.3 ศิลปินกลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการชอบสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยแต่ละแบบตามลำดับ ดังนี้

(1) แบบรูปธรรม ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.496904 , ระดับความชอบมาก)

(2) แบบกึ่งนามธรรม ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.916246 , ระดับความชอบมาก)

(3) แบบนามธรรม ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.831479 , ระดับความชอบมาก)

2.4 ศิลปินกลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขอสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยแต่ละแบบตามลำดับ ดังนี้

(1) แบบรูปธรรม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.433013 , ระดับความชอบมาก)

(2) แบบกึ่งนามธรรม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.687184 , ระดับความชอบมาก)

(3) แบบนามธรรม ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.010363 , ระดับความชอบปานกลาง)

2.5 ศิลปินกลุ่มอาจารย์ศิลปะ สอนสาขาวิชาศิลปะมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขอสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยแต่ละแบบตามลำดับ ดังนี้

(1) แบบรูปธรรม ($\bar{X} = 5$, S.D. = 0 , ระดับความชอบมากที่สุด)

(2) แบบกึ่งนามธรรม ($\bar{X} = 4$, S.D. = 0 , ระดับความชอบมาก)

(3) แบบนามธรรม ($\bar{X} = 3.6$, S.D. = 0.489898 , ระดับความชอบมาก)

สรุปผลได้ว่าศิลปินรวม 5 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขอสร้างงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยแต่ละแบบตามลำดับ ดังนี้

(1) แบบรูปธรรม ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.639143 , ระดับความชอบมาก)

(2) แบบกึ่งนามธรรม ($\bar{X} = 4$, S.D. = 0.688895 , ระดับความชอบมาก)

(3) แบบนามธรรม ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.794263 , ระดับความชอบมาก)

3. เพื่อศึกษาเจตคติของผู้ชมผลงานรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย โดยเฉพาะในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชรว่านิยมชมชอบแบบใด

ข้อมูลที่ได้ คือ ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าชมนิทรรศการเพื่อ งานวิจัย “ วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและผู้ชม ต่อ รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ” วันที่ 2 - 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 426 ชุด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 59.39 เพศชายร้อยละ 40.61 และมีอาชีพ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 52.58 นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 18.08 ข้าราชการ ร้อยละ 10.33 อื่นๆ ร้อยละ 10.09 พ่อค้าหรือนักธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 4.93 ลูกจ้างหรือรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 2.35 นักเรียน ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 0.94 เอกชนหรือรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 0.70 ตามลำดับ และได้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ

3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าขมนิทรรศการเพื่องานวิจัย “ วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร ” มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการชอบผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยแต่ละแบบตามลำดับ ดังนี้

(1) แบบรูปธรรม ($\bar{X} = 4.342723$, S.D. = 0.581326 , ระดับความชอบมาก)

(2) แบบกึ่งนามธรรม ($\bar{X} = 4.194836$, S.D. = 0.665778 , ระดับความชอบมาก)

(3) แบบนามธรรม ($\bar{X} = 4.15493$, S.D. = 0.734423 , ระดับความชอบมาก)

3.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าขมนิทรรศการเพื่องานวิจัย “ วิเคราะห์รูปแบบ ทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและผู้ชม ต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร ” มีความคิดเห็นว่าได้รับความรู้ความเข้าใจรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย ร้อยละ 100 มีความพึงพอใจรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร ร้อยละ 100 และมีโอกาสนำความรู้เรื่องรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยไปใช้ในโอกาสต่อไป ร้อยละ 97.42

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา มีประเด็นที่สำคัญควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. รูปแบบผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยในจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ แบบรูปธรรม แบบกึ่งนามธรรม แบบนามธรรม และในด้านคุณค่าความงาม คุณค่าเรื่องราว ยังขาดความสนใจจากคนในจังหวัดกำแพงเพชร ทั้งอำเภอเมืองและอำเภอรอบนอก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาด้านทัศนศิลป์อย่างถ่องแท้และยังไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร จึงไม่ยังเข้าใจในรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยที่ได้รับอิทธิพลจากชาติตะวันตก อีกทั้งการสร้างงานก็ยังจำกัดอยู่ในวงแคบ ซึ่งส่วนใหญ่จะสร้างสรรค์กันไม่กี่แหล่ง เช่น ร้านประกอบการด้านศิลปะ กลุ่มศิลปินอิสระ ซึ่งจะมีก็แต่ในสถานศึกษาเท่านั้น โดยเฉพาะโปรแกรมวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่มีการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ผลิตผลงานอย่างสม่ำเสมอ และนำผลงานออกจัดแสดงนิทรรศการเพื่อให้ผู้เข้าชมมีความรู้ความเข้าใจในทัศนศิลป์ร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น

2. ทัศนคติของผู้สร้างผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยเฉพาะศิลปินในกลุ่มอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ว่านิยมสร้างแบบใด จากการสรุปผลจะรับรู้ได้ว่าความนิยมในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร มีความนิยมแบบรูปธรรม กึ่งนามธรรม และนามธรรมตามลำดับ และสรุปเป็นภาพรวมก็ชอบสร้างทุกแบบเช่นกัน อันนี้เนื่องมาจากการสร้างงานรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยแบบรูปธรรมเป็นการสร้างงานที่ไม่ต้องใช้ความคิดอะไรมากนัก เพียงแต่ฝึกฝนความแม่นยำให้คล่องแคล่ว จนเกิดทักษะในด้านสัดส่วนก็สามารถรังสรรค์ได้ อีกทั้งผู้คนทั่วไปก็นิยมชมชอบกัน ประกอบ

กับครูอาจารย์ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีผู้ที่จบการศึกษาด้านศิลปะโดยตรงมีจำนวนไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะจบการศึกษาในสาขาอื่น ๆ จึงมีประสบการณ์ในทัศนศิลป์ร่วมสมัยแบบกึ่งนามธรรม และนามธรรมไม่มากนัก แต่ได้รับมอบหมายให้สอนด้านทัศนศิลป์และดูแลฝึกฝนทักษะนักเรียน ส่วนใหญ่จะสร้างสรรค์งานแบบรูปธรรมกันเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากต้องใช้ในการเรียนการสอนลูกศิษย์ที่เข่าววัย แม้ครูอาจารย์เหล่านี้จะไม่จบด้านศิลปะโดยตรงแต่ก็มีใจรักในการสอนด้านศิลปะมานานหลายปี พยายามใฝ่หาความรู้อยู่เสมอและมีความสนใจฝึกฝนนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะด้านศิลปะอยู่เสมอ ๆ

3. เจตคติของผู้ชมผลงานรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย โดยเฉพาะในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ว่านิยมชมชอบแบบใด จากการจัดนิทรรศการเพื่องานวิจัย “วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ” เพื่อสำรวจความนิยมของผู้ชมว่าชอบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรแบบใด ผลปรากฏว่ามีความชอบแบบรูปธรรม กึ่งนามธรรม นามธรรมตามลำดับ แต่ก็อยู่ในระดับความชอบมากเหมือนกัน อันนี้อาจเนื่องมาจากการจัดแสดงนิทรรศการในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดแยกแบ่งเป็น 3 กลุ่ม มีจำนวนผลงานทั้งจิตรกรรมและประติมากรรมเท่ากัน และมีการเขียนอธิบายภาพแต่ละภาพอย่างละเอียดเพื่อให้ผู้ชมมีความรู้ความเข้าใจในผลงานมากยิ่งขึ้น ถิ่นนับว่าผลของความนิยมที่ออกมาเป็นที่น่าพอใจยิ่ง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้างและผู้ชม ต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชรนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อผู้สร้าง ผู้ชม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ทุกวันนี้ทัศนศิลป์ร่วมสมัยได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันมากทุกขณะ โดยเฉพาะจังหวัดกำแพงเพชร มีผู้ศึกษาจบหลักสูตรด้านทัศนศิลป์เพิ่มจำนวนมากขึ้น อีกทั้งความเจริญของบ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป จึงนำผลงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยเข้ามาเผยแพร่อยู่เสมอ การรังสรรค์ผลงานก็มีแนวคิดใหม่ๆ แปลกไปตามเทคโนโลยีด้วยวัสดุและวิธีการ ฉะนั้น หากผู้สร้างและผู้ชมหยุดนิ่งหรือยืนอยู่กับที่ไม่ปรับความคิดและการแสวงหาในสิ่งใหม่ ก็จะไม่ทราบการเคลื่อนไหวของงานทัศนศิลป์ร่วมสมัยได้อย่างถ่องแท้ อยากให้ผู้สร้างและผู้ชมได้ตระหนักถึงชนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้ารูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย เพื่อสืบสานและจรรโลงไว้ซึ่งภูมิปัญญาความสามารถของบรรพบุรุษไทย

2. จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจะพบว่าครูอาจารย์ที่สอนด้านศิลปะในระดับประถมศึกษาไม่จบด้านศิลปะโดยตรงมีจำนวนมาก แต่ครูอาจารย์เหล่านั้นมีใจรักที่จะสอนในสาขานี้ บางท่านได้ทำผลงานทางวิชาการด้านศิลปะเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งมีหลายท่านได้ประสบผลสำเร็จและก็

มีหลายท่านที่ไม่ผ่านการประเมินเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาในสาขานี้อย่างแท้จริง ฉะนั้น ครูอาจารย์จำเป็นต้องแสวงหาความรู้เองโดยการศึกษาต่อ การอบรม การประชุม เสวนาเกี่ยวกับสาขาวิชาศิลปะให้มาก โดยเฉพาะหัวหน้าสถานศึกษาควรให้ความสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

3. รัฐบาลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องควรสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของทัศนศิลป์ร่วมสมัย เหมาะแก่การสงวนรักษาศิลปกรรมอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไว้ให้สืบทอดต่อไป

4. ควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้ประชาชนในท้องถิ่นให้มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการคุ้มครองและรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีแก่แหล่งทัศนศิลป์ของชาติ

5. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษา อบรม และสร้างสามัญสำนึกให้ประชาชนเกิดความรู้สึกรักหวงแหน และเห็นคุณค่าของทัศนศิลป์ร่วมสมัยของไทย

6. ควรพัฒนาวิธีการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมตามแผนพัฒนาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทัศนศิลป์ไทย

ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร

การวิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชร เริ่มจากการนำเกณฑ์มาทำการวิเคราะห์กับผลงานจิตรกรรมและประติมากรรมจำนวน 150 ชิ้น ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ให้เหลือผลงานจำนวน 111 ชิ้น โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ แบบรูปธรรม แบบกึ่งนามธรรม แบบนามธรรม โดยแบ่งจำนวนผลงานให้เท่ากัน เพื่อผลการศึกษาเจตคติของผู้ชมผลงานหรือความนิยมของผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อนำไปจัดนิทรรศการระหว่างวันที่ 2 – 3 กรกฎาคม 2553 ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อผู้ชมจะได้ตอบแบบสอบถามได้เที่ยงตรง โดยเขียนการ์ดบรรยายติดทุกภาพ จึงขอนำตัวอย่างให้ชมพอเข้าใจกลุ่มละ 3 ภาพ ดังนี้

ชื่อภาพที่ 3 “อดีตมูมหนึ่งราชกัญ กพ. 2”

จิตรกรรมลักษณะ การระบายสีน้ำมัน

ประเภท ภาพทิวทัศน์

ขนาด 100 X 120 เซนติเมตร

ชื่อศิลปิน วิจิตร ตระกูลอินทร์

ศิลปิน กลุ่มอิสระหรือประกอบอาชีพร้านค้า

แบบรูปธรรม ได้นำเสนอรูปแบบที่มีตัวตน สามารถมองเห็นแล้วรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นรูปร่างหรือรูปทรงอะไร ส่วนใหญ่จะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่เกี่ยวกับธรรมชาติ และเรขาคณิต ซึ่งเป็นการสร้างตามที่เราตามองเห็น ซึ่งตรงกับ **ทฤษฎีเหมือนจริง**

คุณค่าทางความงาม ได้นำเสนอรูปแบบที่แสดงออกถึงความประณีตความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่ง มโหฬาร ประหลาด แปลกหูแปลกตา และเป็นสิ่งที่มีคุณงามความดีหรือดีเลิศ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกประทับใจไปอีกนาน สิ่งเหล่านี้เรียกรวมกันว่า คุณค่าทางความงาม โดยเกณฑ์ของความงามที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์ ซึ่งสามารถรับรู้และยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประสานกันของส่วนประกอบต่าง ๆ ของความงาม เช่น เส้น รูปทรง สี แสงเงา พื้นผิว จังหวะ ความกลมกลืน และการจัดภาพ เป็นต้น

คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณค่าของเรื่องราวลักษณะนี้เป็นการนำเสนอ ในเรื่องของความงามของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเสนอแง่คิดว่าทำไมมนุษย์จึงทำลาย ธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อม เราควรรณรงค์ต่อต้านการทำลายธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สมควรที่จะต้องอนุรักษ์ให้อยู่คู่มนุษย์สืบไป รูปแบบเรื่องราว ได้แก่ การปลูกป่า การเกษตร น้ำตก

ทะเล ภูเขา ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดึก อาคร ชุมชนเมือง มลพิษจากโรงงาน น้ำเน่าเสีย ดังนั้น ความดี ความสวยงามของสิ่งแวดล้อมมีเหมือนกัน โดยเฉพาะบรรยากาศสถานที่ศึกษาที่ตนเองเคยรำเรียนมาก่อน

ชื่อภาพที่ 33 “ พระราชกรณียกิจ ”

ประเภท ภาพประกอบเรื่อง

ชื่อศิลปิน ศุภพงศ์ ยืนยง

จิตรกรรมลักษณะ การระบายสีน้ำมัน

ขนาด 100 X 120 เซนติเมตร

ศิลปิน กลุ่มอาจารย์สอนศิลปะระดับอุดมศึกษา

แบบรูปธรรม ได้นำเสนอรูปแบบที่มีตัวตน สามารถมองเห็นแล้วรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นรูปร่างหรือรูปทรงอะไร ส่วนใหญ่จะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่เกี่ยวกับธรรมชาติ และเรขาคณิต ซึ่งเป็นการสร้างตามที่สายตามองเห็น ซึ่งตรงกับ ทฤษฎีเหมือนจริง

คุณค่าทางความงาม ได้นำเสนอรูปแบบที่แสดงออกถึงความประณีตความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่ง มโหฬาร ประหลาด แปลกหูแปลกตา และเป็นสิ่งที่มีคุณงามความดีหรือดีเลิศ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกประทับใจไปอีกนาน สิ่งเหล่านี้เรียกรวมกันว่า คุณค่าทางความงาม โดยเกณฑ์ของความงามที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์ ซึ่งสามารถรับรู้และยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประสานกันของส่วนประกอบต่าง ๆ ของความงาม เช่น เส้น รูปทรง สี แสงเงา พื้นผิว จังหวะ ความกลมกลืน และการจัดภาพ เป็นต้น

คุณค่าเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในโลกแห่งการพัฒนาจำเป็นต้องมีระบบการเมือง การปกครอง เพื่อให้ประชาชนมีสัมมาอาชีพ กินดีอยู่ดี ผู้นำที่ปกครองประเทศ หรือท้องถิ่นดี มีคุณภาพก็สามารถนำพาประชาชนให้

อยู่เย็นเป็นสุข ดังนั้น การนำเสนอรูปแบบเรื่องราวทำนองนี้จะหลากหลายที่เกี่ยวกับการปกครอง แม้แต่โครงการต่าง ๆ เช่น โครงการพระราชดำริ โครงการรักษาพยาบาล โครงการต่อต้านและรณรงค์ทั่วไป รวมถึงการสร้างผลงานจิตรกรรมบุคคลสำคัญ ๆ เพื่อเชิดชูเกียรติหรือเฉลิมพระเกียรติแสดงว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้มีความสามารถในการเมือง การปกครอง

ชื่อภาพที่ 34 “ สีขอให้คนฟัง ”

ประเภท โลหะ

ชื่อศิลปิน ศัญญลักษณ์ กระต่ายทอง

ประติมากรรมลักษณะ การปั้นปูน

ขนาด 56 X 80 เซนติเมตร

ศิลปิน กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่า

แบบรูปธรรม ได้นำเสนอรูปแบบที่มีตัวตน สามารถมองเห็นแล้วรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นรูปร่างหรือรูปทรงอะไร ส่วนใหญ่จะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่เกี่ยวกับธรรมชาติและเรขาคณิต ซึ่งเป็นการสร้างตามที่เราตามองเห็น ซึ่งตรงกับ ทฤษฎีเหมือนจริง

คุณค่าทางความงาม ได้นำเสนอรูปแบบที่แสดงออกถึงความประณีตความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่ง มโหฬาร ประหลาด แปลกหูแปลกตา และเป็นที่มีความงามความดีหรือดีเลิศ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความประทับใจไปอีกนาน สิ่งเหล่านี้เรียกรวมกันว่า คุณค่าทางความงาม โดยเกณฑ์ของความงามที่มีอยู่ในงาน

ทัศนศิลป์ ซึ่งสามารถรับรู้และยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประสานกันของส่วนประกอบต่าง ๆ ของความงาม เช่น เส้น รูปทรง สี แสงเงา พื้นผิว จังหวะ ความกลมกลืน และการจัดภาพ เป็นต้น

คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งเร้นลับ ศรัทธา มนุษย์ไม่ว่าชาติใด กลุ่มไหน ย่อมมีความกลัวด้วยกันทั้งสิ้น ฉะนั้นมนุษย์จะหาสิ่งที่มาคลี่คลายดับความกลัวให้เบาบางลง ความเชื่อในสิ่งเร้นลับหรือความศรัทธา นับเป็นสิ่งเร้าภายใน ซึ่งเป็นเรื่องทางจิตใจ เป็นอำนาจอันเร้นลับอยู่ภายในใจมนุษย์ เชื่อเรื่องเทพเจ้า พระเจ้านรกสวรรค์ ภูตผี ปีศาจ ไสยศาสตร์ เคล็ดการทำมาหากิน ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ วิญญาณ หมอคุณ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะเป็นรูปแบบเนื้อหา ที่นำเสนอให้ผู้รับรู้เรื่องราว นั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี และเชื่อว่านางฟ้าเปลือยกายลงมาเป็นมนุษย์สี่ขอได้ไพบระยิ่ง

ชื่อภาพที่ 32 “ ชีวิตกับเวลา 1 ”

ประเภท ภาพประกอบเรื่อง

ชื่อศิลปิน น้ำเพชร แซ่โต้ว

จิตรกรรมลักษณะ การระบายสีน้ำมัน

ขนาด 120 X 200 เซนติเมตร

ศิลปิน กลุ่มอาจารย์สอนศิลปะระดับประถมศึกษา

แบบกึ่งนามธรรม ได้นำเสนอรูปแบบที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน เมื่อมองเห็นแล้วพอจะเข้าใจว่าเป็นรูปร่างหรือรูปทรงอะไร อีกส่วนหนึ่งไม่เข้าใจว่าเป็นรูปร่างหรือรูปทรงอะไร เป็นการสร้างโดยการตัดทอนและเพิ่มเติมในรูปทรงนั้น ๆ เล็กน้อย ซึ่งตรงกับ ทฤษฎีทางปัญญา

คุณค่าทางความงาม ได้นำเสนอรูปแบบที่แสดงออกถึงความประณีตความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่งมหัศจรรย์ ประหลาด แปลกหูแปลกตา และเป็นสิ่งที่มีคุณงามความดีหรือดีเลิศ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความ

ประทับใจไปอีกนาน สิ่งเหล่านี้เรียกรวมกันว่า คุณค่าทางความงาม โดยเกณฑ์ของความงามที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์ ซึ่งสามารถรับรู้และยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประสานกันของส่วนประกอบต่าง ๆ ของความงาม เช่น เส้น รูปทรง สี แสงเงา พื้นผิว จังหวะ ความกลมกลืน และการจัดภาพ เป็นต้น

คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณค่าของเรื่องราวลักษณะนี้เป็นการนำเสนอ ในเรื่องของความงามของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเสนอแง่คิดว่าทำไมมนุษย์จึงทำลาย ธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อม เราควรณรงค์ต่อต้านการทำลายธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สมควรที่จะต้องอนุรักษ์ให้อยู่คู่มนุษย์สืบไป รูปแบบเรื่องราว ได้แก่ การปลูกป่า การเกษตร น้ำตก ทะเล ภูเขา ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดึก อาคาร ชุมชนเมือง มลพิษจากโรงงาน น้ำเน่าเสีย ดังนั้น ความประทับใจในธรรมชาติเกี่ยวกับการเกิดใหม่ของชีวิตน้อย ๆ ก็ต้องรอเวลาแห่งการเจริญเติบโต ซึ่งความพร้อมที่จะลืมตาดูโลกต้องมีเวลาเป็นตัวกำหนดด้วยว่าสมควรที่จะคลอดอกออกมาเผชิญโชคได้

ชื่อภาพที่ 33 “นางไม้”

ประเภท ภาพประกอบเรื่อง

ชื่อศิลปิน มัช ตะติยะ

จิตรกรรมลักษณะ การระบายดินสอสี

ขนาด 85 X 120 เซนติเมตร

ศิลปิน กลุ่มอาจารย์สอนศิลปะระดับอุดมศึกษา

แบบกึ่งนามธรรม ได้นำเสนอรูปแบบที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน เมื่อมองเห็นแล้วพอจะเข้าใจว่าเป็นรูปร่างหรือรูปทรงอะไร อีกส่วนหนึ่งไม่เข้าใจว่าเป็นรูปร่างหรือรูปทรงอะไร เป็นการสร้างโดยการตัดทอนและเพิ่มเติมในรูปทรงนั้น ๆ เล็กน้อย ซึ่งตรงกับ **ทฤษฎีทางปัญญา**

คุณค่าทางความงาม ได้นำเสนอรูปแบบที่แสดงออกถึงความประณีตความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่งมหัศจรรย์ ประหลาด แปลกหูแปลกตา และเป็นที่มีความงามความดีหรือดีเลิศ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกประทับใจไปอีกนาน สิ่งเหล่านี้เรียกรวมกันว่า คุณค่าทางความงาม โดยเกณฑ์ของความงามที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์ ซึ่งสามารถรับรู้และยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประสานกันของส่วนประกอบต่าง ๆ ของความงาม เช่น เส้น รูปทรง สี แสงเงา พื้นผิว จังหวะ ความกลมกลืน และการจัดภาพ เป็นต้น

คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับวรรณคดี เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวจากหนังสือ นิทานพื้นบ้าน ตำนาน คำพังเพย สุภาษิต ตำนาน พงศาวดาร ที่สามารถบรรยายเนื้อหาเรื่องราว ให้ผู้ดูได้รับรู้อย่างชัดเจน อาจนำเสนอเป็นภาพตอน ๆ คล้ายเรื่องวรรณกรรม โดยแสดงเป็นภาพเล่าเรื่องอย่างเช่น ภาพจิตรกรรมไทย เรื่องรามเกียรติ์ อิเหนา และสังข์ทอง ฯลฯ และนี่คือการเล่าขานตำนานนางไม้ในป่าลึก ซึ่งบางครั้งก็เล่าขานในทำนองว่านางไม้จะปรากฏกายในคืนพระจันทร์เต็มดวง

ชื่อภาพที่ 31 “คุณค่าของสี / คุณค่าของศรี”

ประเภท ภาพประกอบเรื่อง

ชื่อศิลปิน มัย ตะดะยะ

จิตรกรรมลักษณะ การระบายสีอะคริลิก

ขนาด 80 X 100 เซนติเมตร

ศิลปิน กลุ่มอาจารย์สอนศิลปะระดับอุดมศึกษา

แบบนามธรรม ได้นำเสนอรูปแบบที่ไม่มีตัวตน เมื่อมองเห็นแล้วจะไม่เข้าใจว่าเป็นรูปอะไรกล่าวคือ เป็นรูปที่ถูกคัดลอกและเพิ่มเติมจากรูปร่างหรือรูปทรงธรรมชาติ และเรขาคณิต หรืออาจเป็นการสร้างด้วยรูปร่างหรือรูปทรงประเภทอิสระ ไม่คำนึงถึงผู้ดูมากนัก สำคัญอยู่ที่ความรู้สึกของผู้สร้างว่าจะแสดงออกเป็นสื่อความหมายเช่นไร และขอให้ผู้ชมเข้าใจหรือคิดสักนิด ส่วนจะคิดถูกหรือผิดไม่ใช่เรื่องสำคัญมากนัก ซึ่งตรงกับ **ทฤษฎีการรับรู้**

คุณค่าทางความงาม ได้นำเสนอรูปแบบที่แสดงออกถึงความประณีตความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่ง มโหฬาร ประหลาด แปลกหูแปลกตา และเป็นสิ่งที่มีคุณงามความดีหรือดีเลิศ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกประทับใจไปอีกนาน สิ่งเหล่านี้เรียกรวมกันว่า คุณค่าทางความงาม โดยเกณฑ์ของความงามที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์ ซึ่งสามารถรับรู้และยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประสานกันของส่วนประกอบต่าง ๆ ของความงาม เช่น เส้น รูปทรง สี แสงเงา พื้นผิว จังหวะ ความกลมกลืน และการจัดภาพ เป็นต้น

คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เป็นเรื่องราวที่นำเสนอในแต่ละเหตุการณ์ของกลุ่มชน แต่ละเชื้อชาติ ที่มีเหตุการณ์และเรื่องราวสำคัญเป็นที่น่าสนใจ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของอดีตหรือเหตุการณ์ที่ผ่านไปแล้ว จะเป็นชั่วโมงที่แล้ว หรือเมื่อวาน เป็นเดือน ปี ได้ทั้งสิ้น อาจเป็นเรื่องของการสร้างบ้านแปลงเมือง การต่อสู้เพื่ออิสรภาพ การเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้การต่อสู้ทางประวัติศาสตร์การเมืองร้อนระอุ การแบ่งคนผิวดำถูกการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย และก็แบ่งสีอันโน่น สีอันนั้น โดยที่พวกท่านไม่รู้กำลังทำให้ คุณค่าของสีแต่ละสีนั้นไร้ค่า และพวกคุณก็ฆ่าและทำลายความเป็นศรีบ้าน ศรีเมือง ของความงามความเจริญไปจากจิตใจคนไทยด้วยกันเอง

ชื่อภาพที่ 36 “ มิติแห่งแมมมอธ ”

ประติมากรรมลักษณะ การผสมสื่อ

ประเภท ลอยตัว

ขนาด 30 X 80 เซนติเมตร

ชื่อศิลปิน เอกภพ แซ่เฮ่อ

ศิลปิน กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันหรือศิษย์เก่า

แบบนามธรรม ได้นำเสนอรูปแบบที่ไม่มีตัวตน เมื่อมองเห็นแล้วจะไม่เข้าใจว่าเป็นรูปอะไรกล่าวคือ เป็นรูปที่ถูกตัดทอนและเพิ่มเติมจากรูปทรงหรือรูปทรงธรรมชาติ และเรขาคณิต หรืออาจเป็นการสร้างด้วยรูปทรงหรือรูปทรงประเภทอิสระ ไม่คำนึงถึงผู้ดูมากนัก สำคัญอยู่ที่ความรู้สึกของผู้สร้างว่าจะแสดงออกเป็นสื่อความหมายเช่นไร และขอให้ผู้ชมเข้าใจหรือคิดสักนิด ส่วนจะคิดถูกหรือผิดไม่ใช่เรื่องสำคัญมากนัก ซึ่งตรงกับ **ทฤษฎีการรับรู้**

คุณค่าทางความงาม ได้นำเสนอรูปแบบที่แสดงออกถึงความประณีตความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่งมหัศจรรย์ ประหลาด แปลกหูแปลกตา และเป็นสิ่งที่มีคุณค่าความดีหรือดีเลิศ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกประทับใจไปอีกนาน สิ่งเหล่านี้เรียกรวมกันว่า คุณค่าทางความงาม โดยเกณฑ์ของความงามที่มีอยู่ในงานทัศนศิลป์ ซึ่งสามารถรับรู้และยอมรับโดยทั่วไป เป็นการประสานกันของส่วนประกอบต่าง ๆ ของความงาม เช่น เส้น รูปทรง สี แสงเงา พื้นผิว จังหวะ ความกลมกลืน และการจัดภาพ เป็นต้น

คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เป็นเรื่องราวที่นำเสนอในแต่ละเหตุการณ์ของกลุ่มชน แต่ละเชื้อชาติ ที่มีเหตุการณ์และเรื่องราวสำคัญเป็นที่น่าสนใจ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของอดีตหรือเหตุการณ์ที่ผ่านไปแล้ว จะเป็นช่วงเวลาที่แล้ว หรือเมื่อวาน เป็นเดือน ปี ได้ทั้งสิ้น อาจเป็นเรื่องของการสร้างบ้านแปลงเมือง การต่อสู้เพื่ออิสรภาพ การเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ และนี่ก็คือโลกของช้างที่ตัวใหญ่ที่สุด อาศัยอยู่ในยุคน้ำแข็งเมื่อ 20,000 ปีก่อน แต่สูญพันธุ์ไปเพราะถูกมนุษย์ยุคหินล่าเป็นอาหาร ซึ่งทุกวันนี้ประวัติศาสตร์ยังกล่าวถึงมิติของการดำรงชีพของแมมมอธ

ส่วนหนึ่งภาพถ่ายงานนิทรรศการ

“ วิเคราะห์รูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัยจังหวัดกำแพงเพชรและศึกษาความนิยมของผู้สร้าง
และผู้ชมต่อรูปแบบทัศนศิลป์ร่วมสมัย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ”

ระหว่างวันที่ 2 – 3 กรกฎาคม 2553

ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

(จัดแสดงร่วมกับงานสร้างสรรค์จิตรกรรม เรื่อง ภาพคนเหมือนนุคลาคร
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร)

ภาพที่ (1) เมื่อพร้อมผู้จัดงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มัย ตะดิยะ
กณบดีคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์กล่าวรายงาน
ต่อประธานในพิธี

ภาพที่ (2) ประธานในพิธี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรดา รักการ
อธิการบดี กล่าวเปิดงาน
นิทรรศการ

ภาพที่ (3) ผู้เข้าชม ดูรูปแบบทัศนศิลป์
แต่ละแบบที่จัดแยกเป็นกลุ่ม

ภาพที่ (4) บรรยากาศผู้เข้าชม
นิทรรศการก่อนตอบ
แบบสอบถาม

ภาพที่ (5) ผู้จัดนำประธานเดินชมผล
งานภายในงานนิทรรศการ

เอกสารอ้างอิง

โกสุม สายใจ, ผดุง พรหมมูล, อรุณี โคตรสมบัติ, และเอี่ยมพร เนาว์เย็นผล (2546). **สุนทรียภาพของชีวิต**.

กรุงเทพ ฯ : โครงการศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2548). **การวิจัยทางศิลปะ**. กรุงเทพ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

ทวีเดช จีวบาง. (2539). **ศึกษาจิตรกรรม**. กรุงเทพ ฯ : องค์การค้าของคุรุสภา .

รัชชานนท์ ตาไชยสง (2546). **หลักการศิลปะ**. กรุงเทพ ฯ : วาดศิลป์.

น. ณ ปากน้ำ. (2540). **ถาม – ตอบ ศิลปะไทย**. กรุงเทพ ฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์

นิกอละ ระเด่นอาหมัด. (2543). **ทฤษฎีจิตรกรรม**. กรุงเทพ ฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์ .

บุญเยี่ยม แยมเมือง. (2537). **สุนทรียะทางทัศนศิลป์**. กรุงเทพ ฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์ .

ประเสริฐ ศิลรัตน. (2528). **จิตรกรรม**. กรุงเทพ ฯ : โอเดียนสโตร์ .

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2546). กรุงเทพ ฯ : นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ – ไทย. (2541). กรุงเทพ ฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

พิริยะ ไกรฤกษ์และเผ่าทอง ทองเจือ. (2525). **ศิลปกรรมหลัง พ.ศ.2475**. กรุงเทพ ฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .

พินาลิน สาริยา. (2535). **จิตรกรรมประยุกต์**. กรุงเทพ ฯ : องค์การค้าของคุรุสภา .

มัย ตะดิยะ. (2547). **สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์**. กรุงเทพ ฯ : วาดศิลป์.

----- . (2547). **ภาพทิวทัศน์**. กรุงเทพ ฯ : วาดศิลป์.

วนิดา ขำเขียว. (2543). **ประวัติศาสตร์ศิลป์**. กรุงเทพ ฯ : พรวานนการพิมพ์ .

วาสนา บุญสม. (2541). **ศิลปะและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพ ฯ : เมืองโบราณ .

วิกิมีเดีย สารานุกรมเสรี. (2552, กันยายน). **จังหวัดกำแพงเพชร**. ค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2553, จาก

<http://th.wikipedia.org/wiki/>

วิเชียร อินทรกระตึก. (2539). **ประติมากรรม**. กรุงเทพ ฯ : อักษราพัฒนา .

ศิลป พีระศรี. (2527). **ศิลปสงเคราะห์ : (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะของชาวตะวันตก โดยพระยาอนุมานราชธน)**.

กรุงเทพ ฯ : ราชบัณฑิตยสถาน .

สภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร (2545, 1). **วิเคราะห์ วิจัย ถ่ายทอด จารึกที่พบในเมืองกำแพงเพชร**.

กำแพงเพชร : ปริญาการพิมพ์.

สุชาติ เถาทอง. (2532). **ศิลปะกับมนุษย์**. กรุงเทพ ฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์ .

----- . (2536). **หลักการทัศนศิลป์**. กรุงเทพ ฯ : นำอักษรการพิมพ์ .